

Asia: VN/7187/2026

Lausuntopyyntö Oikeuspalveluviraston ehdotuksesta organisaatorakenteen ja toimipaikkaverkoston muuttamiseksi

1. Yleiset kommentit Oikeuspalveluviraston ehdotuksista

Kommentit

Kainuun liitto kiittää mahdollisuudesta jättää pyynnöstä lausunto Oikeuspalveluviraston ehdotuksesta organisaatorakenteen ja toimipaikkaverkoston muuttamiseksi.

Kainuun liitto edellyttää, että oikeusapu-, edunvalvonta- sekä talous- ja velkaneuvontapalvelujen saatavuus ja saavutettavuus turvataan yhdenvertaisesti myös pitkien etäisyyksien ja harvan asutuksen kunnissa. Lausuttavana oleva ehdotus Oikeuspalveluviraston toimipaikoista heikentäisi mainittujen palveluiden saatavuutta Kainuussa.

Lakkautettavaksi esitetään Kainuun osalta seuraavia toimipaikkoja: Hyrynsalmi, Paltamo, Puolanka, Sotkamo ja Suomussalmi. Oikeuspalveluviraston toimipaikka säilyisi Kainuussa ehdotuksen mukaan vain Kajaanissa ja Kuhmossa. Ehdotuksessa todetaan, että lakkautettavaksi esitettävät toimipaikat sijaitsevat joko väestöpohjaltaan pienellä paikkakunnalla tai lähellä säilytettävää toimipaikkaa. Kainuun liitto huomauttaa, että pitkien etäisyyksien maakunnassa jälkimmäinen ehto ei kaikilta osin täyty, mikäli toimipaikkoja karsitaan esityksen mukaisesti.

Vuoden 2025 aikana Kainuun liitto johti valtiovarainministeriön asettamana valtion palvelu- ja toimitilaverkkouudistukseen liittyvää alueellisen suunnitelman valmistelua Kainuussa. Työssä olivat mukana laajasti eri julkisen sektorin toimijat, mukaan lukien valtion viranomaiset. Valtion palvelu- ja toimitilaverkkouudistuksen tavoitteena on ollut parantaa palveluiden saatavuutta. Tuon tavoitteet toteutuminen kuitenkin vaatii, että eri valtion viranomaiset ja julkisen sektorin toimijat sitoutuvat uudistukseen ja yhteiseen suunnitelmaan. Lausuttavana oleva ehdotus osoittaa, että Oikeuspalveluvirasto ei sitoudu suunnitelmaan Kainuun osalta, mitä maakunnan liitto pitää erittäin valitettavana. Viimeisen vuoden aikana valtion viranomaisista ainakin Ulosottolaitos, Digi- ja väestövirasto sekä poliisi ovat karsineet toimintojaan Kainuussa.

Palvelujen saavutettavuutta arvioitaessa on otettava huomioon pitkät asiointietäisyydet, julkisen liikenteen rajallisuus, ikääntyvä väestö sekä haavoittuvassa asemassa olevien asiakkaiden palvelutarpeet. Digitaaliset palvelut ja etäasiointi voivat täydentää palveluverkkoa, mutta niiden rinnalla on turvattava mahdollisuus henkilökohtaiseen palveluun silloin, kun asiakkaan tilanne sitä edellyttää.

Valtion palvelu- ja toimitilaverkkoa tulee tarkastella kokonaisuutena ja valtion palveluiden saatavuudessa tulisi noudattaa yhtenäistä tahtotilaa. Yksittäisten valtion toimijoiden ratkaisut heikentävät alueellista luottamusta valtion viranomaisten palveluiden läsnäoloon ja saavutettavuuteen Kainuussa. Ne myös heikentävät valtion palvelu- ja toimitilaverkkouudistuksen tahtotilan toteutumista käytännössä sen osalta, että valtion palveluiden saavutettavuus uudistuksen myötä parantuisi.

Kainuun liitto ei tue Oikeuspalveluviraston ehdotusta organisaatorakenteen ja toimipaikkaverkoston muuttamiseksi.

Kajaanissa 8.6.2026

Maakuntahallitus

Kainuun liitto

2. Edunvalvontatoimistojen määrä, alueet ja nimet

Kommenttinne ehdotuksesta ja sen vaikutuksista

-

3. Talous- ja velkaneuvontatoimistojen määrä, alueet ja nimet

Kommenttinne ehdotuksesta ja sen vaikutuksista

-

4. Oikeusaputoimistojen määrä, alueet ja nimet

Kommenttinne ehdotuksesta ja sen vaikutuksista

-

5. Ehdotus johtavan talous- ja velkaneuvojan kelpoisuusvaatimuksesta

Kommenttinne ehdotuksesta ja sen vaikutuksista

-

6. Ehdotus viroista, joissa edellytetään erinomaista ruotsin kielen taitoa ja hyvää suomen kielen taitoa

Kommenttinne ehdotuksesta ja sen vaikutuksista

-

7. Edunvalvonnan sijaistoimistot

Kommenttinne ehdotuksesta ja sen vaikutuksista

-

8. Ehdotus toimipaikoista

Kommenttinne ehdotuksesta ja sen vaikutuksista

-

Kainuun liitto Kirjaamo
Kainuun liitto - Kainuun maakuntahallitus